

Når du skal købe fly... Opdateret marts 2007

I det følgende finder du et eksempel på en huskeseddel med nogle spørgsmål, som er gode at have med, når du skal ud at se på fly, nyt eller brugt, lavet af compositmaterialer, metal eller af rør og sejldug. Spørgsmålene er mere eller mindre relevante, afhængig af om det er et nyt eller brugt fly, flytype og anvendelsen af flyet. Tilføj dine egne spørgsmål. Tag en erfaren UL pilot med. - Inden du forpligter dig til noget køb, så vær sikker på at flyet kan godkendes til brug i Danmark. Kontakt unionen og forhør dig. - Listen er vejledende og IKKE komplet og rækkefølgen er noget tilfældig:

GENERELT:

- Hvordan er helhedsindtrykket af flyet på afstand?...af cockpit'et?.....af motorrummet?
- Er alle flyets flyvedagbøger (logbøger) tilgængelige?
- Fremgår det af flyvedagbøgerne:
  - a) hvad der er blevet repareret på fly og motor og hvornår?
  - b) at dele og komponenter er blevet udskiftet og hvornår?
  - c) hvor mange flyvetimer flyet har fløjet i alt?
  - d) hvor mange timer flyet har fløjet iflg. tachometeret?
  - e) hvor mange timer krumtappen har kørt i alt? (2T motorer)
  - f) hvornår stempelringene er blevet eftersat ifølge manualen? (2T motorer)
- Medfølger flyets håndbog?
- Medfølger motorens Operators Manual?
- Medfølger motorens Maintenance Manual?
- Hvornår blev flyet købt som nyt??.....og indregistreret?
- Hvor mange ejere har flyet haft og hvem var de?
- Hvad er kaskoforsikringssummen og hvor stor er forsikringspræmien?
- Hvordan har flyet været opbevaret siden første indregistrering?
- Hvem har sidst kontrolleret flyet?
- Hvad er tomvægt?
- Hvad er MTOW?

FLYET

- Hvilke skader har flyet haft? Fremgår det af flyets logbog?
- Hvor gammelt er vingebetrækket, hvis det er lærred? Er det jordslået?
- Hvordan er betrækket blevet behandlet imod UV lys?
- Hvornår er betrækket sidst blevet checket?
- Er betrækket blevet checket både på dets lyse og dets mørke del?
- Hvis flyet er beklædt med **Ceconite** eller **Poly Fiber**:
  - Hvem har udført arbejdet? Og hvornår?
  - Hvilke malings-komponenter er blevet anvendt?

Er lærredet malet med UV beskyttende sølvmaaling?

- Er der rust på stellet (4130-stål?)
- Kan rusten ses igennem lærredet?
- Er der iltning (rust) omkring nitter og ved samlinger?
- Er rorenes hængsler slidte?
- Er bolte fri for rust? Også fri for skjult gravrust?
- Er stræberboltene og andre bærende bolte blevet udskiftet? Og hvornår?
- Er der knækkede tråde i wirene?
- Hvordan er bremsene? Kan de blokere på græs?
- Kan bremsene betjenes fra begge sæder?? Er der håndbremse?
- Hvilke kontroller kan ikke betjenes fra højre sæde?
- Er dækkenes slidbaner ok? Er der revner i dækkenes gummi?
- Er dækkene slangeløse? – Er dækkene 2, 4 eller 6 lags?
- Er der revner i forruden? Er den ridset?
- Er der radioantenne monteret?
- Hvor mange liter rummer tanken/e?
- Løft i propel/motor – lyt efter metalliske lyde. (visse typer fly)
- Er der 3-punkt eller 4-punkt seler monteret?
- Er sikkerhedsspændet nemt at udløse under belastning?
- Er der løse aluminiums-nitter? - Er der løse stål nitter?
- Har der været udført svejsearbejde på flyet? Hvem udførte arbejdet?
- Er vingerne nemme at inspicere indvendigt?
- Hvis alu-vinger, hvordan er de behandlet indvendigt mod korrosion?
- Er flyet vedligeholdet ifølge flyets vedligeholdelsesmanual?
- Er flyet vedligeholdet ifølge flyets servicebulletiner?
- Hvad vejer flyet? Tag selv vægte med.

MOTOREN:

- Har motoren enkelt mekanisk tændingssystem? Hvis ja, kontakt unionens materielchef.
- Er motoren 2-takt eller 4-takt?
- Hvor mange timer har tændrørene gået? (se flyvedagbog)
- Kører motoren på olieblandet benzin eller har den separat oliesmøring? 2T motorer.
- Hvornår har motoren sidst været adskilt?
- Hvornår er stempelringene sidst blevet eftersat? Fremgår det af flyets flyvedagbog??
- Hvornår er stempelhoveder sidst blevet rensat for koks?
- Er motoren blevet serviceret og vedligeholdet ifølge motorens vedligeholdelsesmanual?
- Er motoren modificeret ifølge alle servicebulletinerne?
- Medfølger alle servicebulletinerne?
- Kører motoren på den originale krumtap? 2T motorer.
- Hvad er gearkassens udveksling? (1:2,58 - 2,27 - 3,00 eller 3,47 eller?)
- Er motoren tør (fri for olie)?

- Hvor mange timer har motoren gået iflg. flyvedagbogen?
- Er der udført svejsearbejde på motor, motorophæng og andre steder?
- Hvem har udført disse svejsearbejder? Visse legeringer kan ikke svejses, men kan "limes".
- Har den primer eller choker?
- Har flyet vandudskiller i benzinsystemet?
- Hvornår er membranbenzinpumpen sidst blevet udskiftet?
- Er membranbenzinpumpen monteret korrekt? (vandret og ikke på motor)
- Har benzinslangen unødvendige store "herresving" (gaslommer)?
- Er benzinslangerne intakte og uden revner? Hvornår er de sidst blevet udskiftet?
- Er der ekstra el-benzinpumpe?
- Er der stopventil på benzinsystemet?
- Har motoren el-start eller manuel starter?
- Hvor stort er startbatteriet i Ah? - Hvor gammelt er batteriet?
- Kan ladestrømmen kontrolleres?
- Er alle gummidele intakte og uden revner?
- Hvornår er fundamentboltene blevet eftersat og udskiftet?
- Hvor mange gangtimer har motoren tilbage før næste overhaling?
- Er karburatoren blevet vedligeholdt iflg. manualen??
- Hvornår er der sidst udskiftet dele i karburatoren?

PROPEL

- Hvis propellen er af træ, er lakeringen tæt og i orden?
- Er propellen i statisk balance? - Er propelstigningen optimeret til climb eller cruise?
- Hvis det er en justerbar propel, følger der justeringsværktøj med?
- Er der hak og revner i propellen?

COCKPIT

- Hvilke instrumenter er der ud over fartmåler, højdemåler, omdrejningstæller, tachometer, variometer, CHT, EGT, kompas?
- Hvornår er instrumenterne sidst blevet kalibreret?
- Er lyd kvaliteten god i intercom?
- Hvilke type terminering (stik + impedans) er der på intercom?
- Passer dine hjelmes/headsets terminering til intercom?
- Kan man have hjelme på i cockpittet?
- Er der tændingsstøj i radioen?
- Kommer tændingsstøjen igennem antennen og/eller DC ledningerne?
- Kan sæderne nemt justeres?

FLYVE-EGENSKABER (en prøvetur)

- Læs flyets håndbog før du tager på en prøvetur
- Kan alle kontrollerne betjenes fra begge sæder?
- Kan radioen betjenes fra begge sæder?
- Er alle instrumenter synlige og læsbare fra begge sæder?
- Hvordan virker bremserne?
- Hvad er motoromdr. i tomgang? Går motoren jævnt i tomgang?
- Hvad er motoromdr. ved takeoff?
- Hvad er climbprate ft/min? Med een mand og med to mand?
- Hvad er stallhastighed? Med een mand og med to mand?
- Hvad er motoromdr. ved cruise? - Hvad er cruisehastighed? Med 1 og 2 mand.
- Hvad er max. airspeed, Vne?
- Hvad er mindste landingshastighed uden flaps og to mand?
- Hvad er mindste landingshastighed med flaps og to mand?
- Kan flyet trimmes til fuld balance med trimmet ved climb, cruise og decent, med og uden flaps?
- Hvordan opfører flyet sig nær stallingshastigheden?
- Er propellen i balance? (rystelser)
- Hvordan opleves støjniveauet i cockpittet?
- Kan der kommunikeres med normal stemmeføring via intercom'et?

OVERTAGELSE:

- Hvilke instrumenter og andet avionics medfølger?
- Vil sælger levere flyet indregistreret?
- Yder sælger nogen garanti på fly og motor? Og hvilke?
- Hvem skal syne flyet?
- Vil sælger levere flyet på sælgers plads?

Vælg fly med hjertet – men køb med hjernen!

Men husk at denne liste kun er vejledende!